

REFERAT Grønt Råd (2018 - 2024) d. 03-11-2022

Mødedato   Torsdag d. 03. november 2022 kl. 00:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Dagsorden.....	3
Referat.....	8

Punkt 1: Dagsorden

GRØNT RÅD, GENTOFTE KOMMUNE

Møde den 3. november 2022 kl. 16.00 – 18.00

mødelokale B, Gentofte Rådhus

DAGSORDEN

1. Godkendelse af dagsorden

2. Godkendelse af referat fra sidste møde

Sidste møde var 17. maj 2022.

3. Kort nyt fra kommunen (ca. 10 min)

- Grønne initiativer i kommunal budgetaftale 2023-2024 v. Karen Riis Kjølbye og Johanne Leth Nielsen, Park og Vej
- Klimaplan v. Camilla Lønborg-Jensen, Klimaenheden

4. Fast punkt: "Bæredygtigt Byliv" (ca. 20 min)

Idéer og forslag til konkrete projekter/indsatser indenfor 'bæredygtigt byliv' drøftes. (Medbring gerne idéer)

- Orientering vedrørende igangværende aktiviteter og muligheder for at bidrage til et bæredygtigt byliv, herunder Vangede bibliotekshave /v Grøn Guide Karen Stevnbak
- Forslag fra DN: **Vild natur og genbrug i boligforeninger - forslag til projekt støttet af bl.a. Nordea-Fonden.**

DN Gentofte ønsker at afsøge mulighederne for at gennemføre "[Her gror vi-projekt](#)" i et eller flere boligområder i kommunen. DN Gentofte orienterer om projektidéen på mødet.

DN Gentofte har kontaktet fire boligforeninger med en opfordring til at drøfte projektidéen sammen med os. Grønt Råds organisationer og kommunen opfordres til opbakning og bistå med kontakt til relevante

organisationer, så vi kan få gennemført et grønt bæredygtigt projekt i mindst ét større boligområde i Gentofte.

5. **Temadrøftelse: Klimahandleplan for natur og biodiversitet (ca. 70 min)**

Klimaplan 2050 samt de tilhørende klimahandleplaner forelægges til endelig vedtagelse i Kommunalbestyrelsen d. 31. oktober 2022. Klimahandleplanerne omfatter en lang række af tiltag, som ikke er fuldt konkretiseret endnu.

På dette møde dykkes lidt ned i indholdet af konkrete tiltag på natur og biodiversitets området med henblik på at få indspil, idéer og gode råd fra Grønt Råds medlemmer til den videre konkretisering og udmøntning.

Dagsorden for temadrøftelse:

- a) Intro - overblik over tiltag frem mod 2025 v. Liselotte Ludvigsen, Natur og Miljø – 5 min
- b) Kort intro af nedenstående udvalgte tiltag (mhp efterfølgende drøftelse/input fra medlemmerne) – 25 min

Vidensopbygning

- GIS kortlægning af arter – hvor findes der data og hvad skal vi bruge det til? v. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø
- Kortlægning af mulighed for genåbning af rørlagte vandløb. Hvordan griber vi opgaven an? Er der oplagte arealer/områder vi bør kigge mere på? V. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø
- Baseline undersøgelser af naturtilstanden. Forud for iværksættelse af naturudviklingstiltag kunne det være godt for udvalgte arealer at lave baseline kortlægning af naturtilstanden for senere at kunne dokumentere effekter af de udførte tiltag. Hvordan laver vi disse undersøgelser og kan vi inddrage borgerne? V. Karen Stevnbak, Grøn Guide

Bæredygtig drift og udvikling

- Drift af kommunens arealer/skråninger. Hvordan plejer vi bedst kommunens arealer/skråninger, så vi opnår den ønskede biodiversitet? v. Søren Bang-Achton, Gentofte Ejendomme

- Naturpleje og bæredygtig drift af grønne arealer. Hvordan gør vi det og hvor kan vi sætte ind med naturpleje? v. Karen Stevnbak og Martin Andersen, Park og Vej
- Vi skal håndtere mere rensed regnvand lokalt. Hvordan gør vi det og hvor kunne det gavne med mere regnvand? v. Mads Høhne Kromann, Natur og Miljø

Begrønning af veje og pladser

- Indledende begrønningsanalyse - hvad er næste step – og hvordan involverer vi borgerne? V. Jakob Zabel, Park og Vej

c) Drøftelse ved stande (ca. 30 min)

d) Opsamling fra standene og afrunding (10 min)

FORSLAG TIL PUNKTER FRA MEDLEMMERNE:

6. Danmarks Naturfredningsforening:

- **Vild natur og genbrug i boligforeninger - forslag til projekt støttet af bl.a. Nordea-Fonden. *Se dagsordenspkt. 4***
- **Naturskjul og boardwalk i Brobæk Mose – DN Gentofte (5 min)**
DN Gentofte orienterer om naturskjulet og boardwalk i Brobæk Mose. Boardwalk af træ etableres fra gangsti ca. 50 meter til naturskjulet. Naturskjulet udformes som en ørnerede i et tregaflet elletræ i udkanten af en rørskov i Brobæk Mose. Udsigtsplatform fastgøres i det tredelte træ. Naturskjulet og boardwalk udføres skånsomt og uden brug af maskiner. Det er DN's håb, at naturskjulet kan åbnes officielt i starten af 2023.
- **Gentofte Kommunes vurdering af rensningsanlægget Lynettens eventuelle flytning (ca. 5 min)**
Hvad har Gentofte kommunalbestyrelse besluttet i forbindelse med forslaget om at flytte Lynetten til de planlagte Holme ud for Avedøre Holme, eller om Lynetten og en række andre rensningsanlæg løbende skal renoveres og teknologisk føres up to date? Spørgsmål om

konsekvenser for natur, miljø og klima, herunder kommunens spildevandsplan som følge af rensningsanlæggenes udbygninger og/eller eventuelle flytninger bør drøftes grundigt i alle Biofos' ejer-kommunerne, herunder Gentofte. Derfor vil det være interessant at vide, hvor langt kommunen er i denne proces og hvilken løsning der skal vælges.

- **Gentofte Kommunes overvejelser (høringssvar) i forbindelse med den strategiske miljøvurdering af infrastrukturprojekter i Østhavn og anlæg af Lynetteholm (ca. 5 min)**

Den strategiske miljøvurdering er en samlet vurdering af blandt andet CO₂-udledning, påvirkninger af havmiljø, ændringer i landskabet og påvirkninger af kulturarv i området ved anlæggelsen af en østlig ringvej, ny metrolinje, nye veje og cykelstier og boligbyggerier på Refshaleøen, Kløverparken og Lynetteholm.

Danmarks Naturfredningsforening vil i forbindelse med SMV af Lynetteholm og infrastrukturprojekterne have særlig opmærksomhed på problemerne vedrørende havmiljø, kystsikring og trafik, der vil påvirke de fleste kommuner i Hovedstadsregionen. Har Gentofte kommune iværksat en høringsprocedure i den sammenhæng?

- **Status for sagen/planer om Kildeskovshallens udvidelse (5 min)**
DN Gentofte vil gerne høre, hvad der er sket i forbindelse med sagen om Kildeskovshallens udvidelse og Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af forslag til "bygningsarbejder eller lignende, der rækker ud over almindelig vedligeholdelse", sådan som det er beskrevet i styrelsens fredningsafgørelsen i 2019.

7. Eventuelt (5 min)

Næste møde

Punkt 2: Referat

REFERAT
GRØNT RÅD, GENTOFTE KOMMUNE

Møde den 3. november 2022

Deltagere:

Formand for Klima-, Miljø- og Teknikudvalget	Karen Riis Kjølbye
Repræsentant fra Klima-, Miljø- og Teknikudvalget	Malene Brandt
Repræsentant fra Byudvalget	Jesper Marcus
Grøn Guide	Karen Stevnbak
Danmarks Naturfredningsforening	Jacob Munk
	Ulrik Reeh
Sammenslutningen af idrætsforeninger Gentofte Kommune	Thomas Strøbech
	Ulrik Hesse
Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd	Leif Erritsø Nielsen
Cyklistforbundet	Roger Christensen
	Kirsten Frydensberg
Grundejerforeningernes Fællesråd	Helle Harremoës
FOGUS	Britta Andersen
Boligforeningerne	Hanne Merete Olsen
Dansk Ornitologisk Forening	Thomas Vikstrøm
	Kirsten Tind
Friluftsrådet	Vibeke Preisler
Park og Vej	Johanne Leth Nielsen
	Martin Andersen
	Jakob Zabel
Plan og Byg	Michael Holst
Klimaenheden	Camilla Lønborg-Jensen
Gentofte Ejendomme	Søren Bang-Achton
Natur og Miljø	Liselotte Ludvigsen
	Lea Estø
	Mads Høhne Kromann

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt.

2. Godkendelse af referat fra sidste møde

Sidste møde var 17. maj 2022. Roger Christensen havde en enkelt bemærkning om, ændring af Dansk Cyklist Forbund til Cyklistforbundet. Referatet blev godkendt med den ændring.

3. Kort nyt fra Kommunen

- Grønne initiativer i kommunal budgetaftale 2023-2024 v. Karen Riis Kjølbye og Johanne Leth Nielsen, Park og Vej

Karen Riis Kjølbye orienterede om de mange grønne initiativer i den kommunale budgetaftale, og at puljen til klima- og bæredygtighed er blevet forhøjet til 5 mio kr. årligt, ligesom der er øget budget til investeringer i yderligere fremdrift i fjernvarmeudrulning og energirenovering. Der arbejdes for at ændre transportvaner, hvor elbilismen fremmes via ny strategi for elladestandere, og cyklisme fremmes med bl.a. etablering af ny kystbanesti. Budgetaftalen indbefatter tillige øget begrønning samt tiltag med kystsikring og regnvandsseparering.

Jesper Marcus supplerede med, at der ligeledes skal ske udpegning af bevaringsværdige træer.

Johanne Leth Nielsen supplerede med, at begrønning af veje og pladser betyder nye træer og beplantninger samt etablering af grønne bede på en række veje og pladser de næste år. Borgerne vil blive inddraget i forbindelse med udformning af konkrete projekter.

- Klimaplan v. Camilla Lønborg-Jensen, Klimaenheden

Klimaplanen blev enstemmigt vedtaget af kommunalbestyrelsen den 31. oktober 2022. Kommunen har i høringsperioden modtaget 15 høringssvar fra bl.a. nogle af foreningerne i Grønt Råd, og høringssvar udsendes i uge 45.

For at sikre implementering af klimaplanens mange ambitiøse mål og mere end 75 tiltag har kommunen oprettet et klimanetværk på tværs af hele organisationen samt en klimaenhed i Klima, Miljø og Teknik. Klimaenheden skal bl.a. styrke samskabelse og dialog med borgerne om klima og bæredygtighed. Fx ved at styrke aktiviteter og borgersamarbejdet under Bæredygtighedsnetværket, ved at gennemføre et klimaborgerting og ved at etablere dialog og skabe handling sammen med boligforeninger i etageboliger.

4. Fast punkt: "Bæredygtigt Byliv"

- Orientering om igangværende aktiviteter og muligheder for at bidrage til et bæredygtigt byliv v. Karen Stevnbak, Grøn Guide

Karen Stevnbak orienterede om igangværende bæredygtige aktiviteter i kommunen. Der foregår en række aktiviteter ved Danmarks Mindste Forsamlingshus, og de udsender information om disse via nyhedsbreve, på deres hjemmeside og på Facebook, og man kan tilmelde sig som medlem. Skovshoved Havhave er ligeledes aktive og der er stor interesse fra besøgende.

Der foregår 'Vild-have'-ambassadør aktiviteter, hvor der på det seneste har været månedlige åben have arrangementer. Grøn Guide og kommunen er ved at færdiggøre arbejdet med nyt cykel- og gå rutehæfte og at gøre klar til afmærkning af den ny cykelrute (mose-ruten). Endvidere foregår initiativet 'Klimaspot', hvor borgerne kan blive vejledt om bæredygtig adfærd af Grøn Guide/Kommunen på udvalgte biblioteker. Herudover orienterede Karen om det nystartede projekt med at omdanne Vangede Bibliotekshave til et inddragende udeområde, som skal udgøre en inspirationshave med elementer af vand.

Karen orienterede om Nordeas 'Her gror vi puljen' på 50 mio kr. til blå og grønne samlingssteder, som har snarlig ansøgningsfrist d. 16. november 2022 og igen d. 22. februar 2023. [Her gror vi-puljen | Nordea-fonden \(nordeafonden.dk\)](https://www.nordeafonden.dk)

Se præsentation i vedlagte oplæg fra mødet.

- Forslag fra DN: Vild natur og genbrug i boligforeninger - forslag til projekt støttet af bl.a. Nordea-Fonden.

DN Gentofte ønsker at afsøge mulighederne for at gennemføre "Her gror vi-projekt" i et eller flere boligområder i kommunen. Jacob Munk orienterede om projektidéen og det helt oplagte i, at Gentofte Kommune skal rykke på udvikling af biodiversiteten i de private boligområder, hvor der typisk er rigtig mange græsarealer. Det er beboerne og det sociale, der skal sættes i fokus for at få udviklet og understøttet det grønne. Genbrug skal også kunne indgå.

DN havde før mødet udsendt mail med materiale om projektidéen, som er vedhæftet referatet. Planen er at fremsende ansøgning med frist i februar 2023.

Jacob fortalte, at de har kontaktet en række boligforeninger men kun har fået svar fra en enkelt. Grønt Råds organisationer og kommunen blev opfordret til at bakke op om projektet og at bistå med kontakt til relevante organisationer, så der kan blive gennemført et grønt bæredygtigt projekt i mindst ét større boligområde i Gentofte.

Hanne Merete Olsen (Boligforeningerne) og Kirsten Tind (DOF) meldte ind med kontakter. Liselotte Ludvigsen tilkendegav, at kommunen v. Klimaenheden, Natur og Miljø og Affald Genbrug gerne vil hjælpe med at understøtte projektidéen og føre det ud i livet.

5. **Temadrøftelse: Klimahandleplan for natur og biodiversitet**

Klimaplan 2050 samt de tilhørende klimahandleplaner er nu endeligt vedtaget. Klimahandleplanerne omfatter en lang række tiltag, som ikke er fuldt konkretiseret endnu. På mødet fremlægges foreløbige tanker om indhold af konkrete tiltag på natur og biodiversitetsområdet med henblik på at få indspil, idéer og gode råd fra Grønt Råds medlemmer til den videre konkretisering og udmøntning.

Handleplan for natur og biodiversitet kan findes her:

[Handleplan for klimarobusthed \(gentofte.dk\)](#)

Liselotte Ludvigsen introducerede de overordnede tiltag frem mod 2025, hvorefter der fulgte korte intro indlæg:

Tiltag der skal bidrage til vidensopbygning

- GIS kortlægning af arter – hvor findes der data og hvad skal vi bruge det til? v. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø
- Kortlægning af mulighed for genåbning af rørlagte vandløb. Hvordan griber vi opgaven an? Er der oplagte arealer/områder vi bør kigge mere på? V. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø
- Baseline undersøgelser af naturtilstanden. Forud for iværksættelse af naturudviklingstiltag kunne det være godt for udvalgte arealer at lave baseline kortlægning af naturtilstanden for senere at kunne dokumentere effekter af de udførte tiltag. Hvordan laver vi disse undersøgelser og kan vi inddrage borgerne? V. Karen Stevnbak, Grøn Guide

Bæredygtig drift og udvikling

- Drift af kommunens arealer/skråninger. Hvordan plejer vi bedst kommunens arealer/skråninger, så vi opnår den ønskede biodiversitet? v. Søren Bang-Achton, Gentofte Ejendomme
- Naturpleje og bæredygtig drift af grønne arealer. Hvordan gør vi det og hvor kan vi sætte ind med naturpleje? v. Karen Stevnbak og Martin Andersen, Park og Vej
- Vi skal håndtere mere rensset regnvand lokalt. Hvordan gør vi det og hvor kunne det gavne med mere regnvand? v. Mads Højne Kromann, Natur og Miljø

Begrønning af veje og pladser

- Indledende begrønningsanalyse - hvad er næste step – og hvordan involverer vi borgerne? V. Jakob Zabel, Park og Vej

Vedhæftet er de korte præsentationer af tiltagene fra kommunens fagpersoner.

Hanne Merete Olsen kommenterede på kommunens grønne drift og undrede sig over fældning af 3 egetræer v. nybyggeriet ved Nymosehave. Søren Bang-Achton redegjorde for, at de gamle træer blev fjernet, da den nye bygning ville komme til at stå inde i kronen på træet/træerne. De tre (små) nyplantede egetræer er efterfølgende blevet fjernet, da der skulle gøres plads til flere containere/skur grundet lovkrav om øget kildesortering af affald. Af de tre egetræer var det ene desværre gået ud, men de to andre plantes på hhv. daginstitutionen Baunegården (Springbanen 1) og Ordrup Tandpleje (Grønne vænge 12).

Hanne Merete Olsen kommenterede endvidere på, at det grønne ved Egebjerg plejehjem er blevet til ukrudtsmark med skilt "biodiversitet", og at der tidligere var fugleliv i de nu fældede buske.

Søren Bang-Achton orienterede om, at volden omkring Egebjerg plejehjem og Børnehuset Egegården mod Nybrovej og Sognevej bevidst fra kommunens side er gjort vildere i sit udtryk – og har utroligt nok allerede vist en væsentlig øget biodiversitet af vilde planter efter første år. Men samlet peger det på, at det er dilemmafyldt at ville 'vild med vilje' på en estetisk måde.

Martin Andersen supplerede med, at der ligeledes foregår forsøg med at lade græsset gro flere steder. Her anvendes skilte for at vise, at det er et bevidst greb.

Endelig kommenterede Hanne Merete Olsen på, at begrønningen i den vedtagne lokalplan for Mesterloden er nedsat fra 5 m til 2,5 m.

Der blev spurgt til, om det overvejes at bruge permeable overflader ved fx omlægning eller nyetablering. Johanne Leth Nielsen svarede, at der bruges permeable belægninger visse steder til p-arealer mv, men at der ikke umiddelbart er gode erfaringer med permeable vejoverflader.

Der foregik herefter drøftelser ved stande, og input og bemærkninger fra rådets medlemmer er opsamlet i vedhæftede notat.

FORSLAG TIL PUNKTER FRA MEDLEMMERNE:

6. Danmarks Naturfredningsforening

Vild natur og genbrug i boligforeninger - forslag til projekt støttet af bl.a. Nordea-Fonden.

Se dagsordenspkt. 4

Naturskjul og boardwalk i Brobæk Mose

Ulrik Reeh orienterede om, at DN som opfølgning på at have modtaget miljøprisen på 25.000 kr opstartede projektidéen med etablering af et fugletårn ved Brobæk Mose for at give borgerne mulighed for indblik i naturen i et område med høj biodiversitet og vanskelig tilgængelighed. Friluftsrådet har støttet projektet økonomisk. En boardwalk af træ etableres fra gangstien ca. 50 meter til naturskjulet/fugletårnet. Naturskjulet udformes som en ørnerede i et tregaflet elletræ i udkanten af en rørskov i Brobæk Mose. Udsigtsplatform fastgøres i det tredelte træ. Naturskjulet og boardwalk udføres skånsomt og uden brug af maskiner. Det er DN's håb, at naturskjulet kan åbnes officielt i starten af 2023. Fredningsnævnet har i november (efter tidspunkt for Grønt Råd møde) godkendt projektet, og Ulrik orienterede om, at der både er professionelle og frivillige, der støtter op og vil hjælpe med etableringen.

Gentofte Kommunes vurdering af rensningsanlægget Lynettens eventuelle flytning

Hvad har Gentofte kommunalbestyrelse besluttet i forbindelse med forslaget om at flytte Lynetten til de planlagte Holme ud for Avedøre Holme, eller om Lynetten og en række andre rensningsanlæg løbende skal renoveres og teknologisk føres up to date? Spørgsmål om konsekvenser for natur, miljø og klima, herunder kommunens spildevandsplan som følge af rensningsanlæggenes udbygninger og/eller eventuelle flytninger bør drøftes grundigt i alle Biofos' ejer-kommunerne, herunder Gentofte. Derfor vil det være interessant at vide, hvor langt kommunen er i denne proces og hvilken løsning der skal vælges.

Karen Riis Kjølbye er med i Biofos' bestyrelse og gjorde rede for, at der det seneste år har været belyst scenarier for Lynettens fremtidige placering. Den eksisterende plan for anlægget går frem til 2045, så analyserne skal gøres grundigt og skal ikke forceres. Der pågår fortsat analyser af fordele og ulemper ved de forskellige muligheder, der er ved flytning eller fastholdelse af nuværende placering af rensningsanlægget Lynetten. De endelige scenarier ligger ikke fast endnu, og det er først, når analysearbejde er færdigt, at der lægges anbefalinger frem til politisk behandling.

I de igangværende analyser ses både på bæredygtighed, teknologiske muligheder, omkostninger, gener ved anlægsarbejde mm. ved de forskellige scenarier.

Jacob Munk pointerede, at emnet bringes op af hensyn til tilstanden i Øresund, hvor DN har stort fokus på, at der skal ske forbedringer ift. spildevand og udledninger i nærmeste fremtid. Og at kommunen i øvrigt skal være meget opmærksomme på placeringernes påvirkninger samt sammenhæng til andre projekter og nødvendig infrastruktur bl.a. østlig ringvej.

Gentofte Kommunes overvejelser (høringssvar) i forbindelse med den strategiske miljøvurdering af infrastrukturprojekter i Østhavnen og anlæg af Lynetteholm

Den strategiske miljøvurdering er en samlet vurdering af blandt andet CO2-udledning, påvirkninger af havmiljø, ændringer i landskabet og påvirkninger af kulturarv i området ved anlæggelsen af en østlig ringvej, ny metrolinje, nye veje og cykelstier og boligbyggerier på Refshaleøen, Kløverparken og Lynetteholm.

Danmarks Naturfredningsforening vil i forbindelse med SMV af Lynetteholm og infrastrukturprojekterne have særlig opmærksomhed på problemerne vedrørende havmiljø, kystsikring og trafik, der vil påvirke de fleste kommuner i Hovedstadsregionen. Har Gentofte kommune iværksat en høringsprocedure i den sammenhæng?

Michael Holst redegjorde for, at Transportministeriet har sendt 'Strategisk miljøvurdering af plan for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm' i offentlig høring med frist d. 9. januar 2023. Planen omfatter miljøvurdering af byudviklingen i Østhavnen på Lynetteholm, Refshaleøen, Quintus og Kløverparken, som bl.a. betyder etablering af Østlig Ringvej, ny metrolinje, ny cykelinfrastruktur og supplerende vejanlæg.

Gentofte Kommune har ikke planer om at iværksætte en yderligere særlig høring af borgere og lokale organisationer, da høringen er udsendt til en række landsdækkende foreninger mv, herunder Danmarks Naturfredningsforening.

Gentofte Kommune forventer at fremsende høringssvar, som forvaltningen er ved at forberede og som forelægges Økonomiudvalget d. 12. december 2022. Umiddelbart er der stort fokus på trafikforhold samt ønske om en øget inddragelse af Gentofte som konsekvenskommune i den fortsatte proces.

Status for sagen/planer om Kildeskovshallens udvidelse

DN Gentofte vil gerne høre, hvad der er sket i forbindelse med sagen om Kildeskovshallens udvidelse og Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af forslag til "bygningssarbejder eller lignende, der rækker ud over almindelig vedligeholdelse", sådan som det er beskrevet i styrelsens fredningsafgørelsen i 2019.

Michael Holst redegjorde for status.

Lokalplanen vil gøre det muligt, at der opføres en bygning, der kan rumme et 25-meter svømmebassin og et undervisningsbassin i tilknytning til den eksisterende bebyggelse.

Den nye bygning til svømmehalsformål skal placeres i det nordvestlige hjørne af området Kildeskoven. Bygningen skal opføres i materialer og i et arkitektonisk udtryk, der er tilpasset øvrig bebyggelse i området.

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 23. juni 2022 til og med den 8. september 2022. I høringsperioden indkom høringssvar fra Slots- og Kulturstyrelsen, Gentofte Sogns Grundejerforening, Docomomo, By og Land Danmark (Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur), Akademiraadet, Danske Landskabsarkitekter, Danmarks Naturfredningsforening (DN Gentofte) og Dansk Ornitologisk Forening (lokalafdelingen for Københavnsområdet) samt 15 høringssvar fra borgere.

Slots- og Kulturstyrelsen anfører, at den "igennem en længere periode har været i dialog med Gentofte Kommune om mulighederne for en udbygning af Kildeskovshallen med nye bassiner, og da det foreliggende projekt er i overensstemmelse med Det Særlige Bygningssyns udtalelse af 19. marts 2020, har styrelsen ingen indvendinger mod lokalplanens formål." og "at det helt åbenlyst er lykkedes at finde frem til en løsning, der både tilgodeser kommunens byggeønsker og Kildeskovshallens samlede fredningsværdier".

Kommunalbestyrelsen har den 31. oktober vedtaget Lokalplan 428 endeligt.

Dermed er der planlægningsmæssigt grundlag for at Gentofte Kommune kan gå videre med byggesagen. Der er ikke fastlagt en tidsplan for det arbejde.

Det konkrete projekt skal godkendes af Slots- og Kulturstyrelsen.

Ulrik Reeh pointerede, at DN er interesseret i det landskabelige område.

Jesper Marcus svarede, at der har været stort fokus på bevaring af det grønne om muligt, men at det er nødvendigt, at 5 egetræer skal fældes og erstattes et sted på område. Der vil ske genplantning af tax.

Ulrik Hesse redegjorde for, at man fra sportens side er bekymret for antallet af parkeringspladser, da der i dag er langt fra nok. Han spurgte ind til, om man godt må lave p-pladserne om.

Hertil blev svaret, at kommunen arbejder aktivt for, at Gentoftes unge skal cykle til ting. Omlastningsområdet kan om nødvendigt inddrages til parkeringspladser, men antallet af parkeringspladser kommer ikke til at have indvirkning på, om projektet kan gennemføres. Der blev endvidere henvist til, at der er busstoppested lige ved Kildeskovshallen. Endvidere at P-pladser er i bekneb mange steder i kommunen, og at der må gøres en indsats generelt for at opmuntre til andre transportmidler end bil.

7. Eventuelt

Næste møde er torsdag d. 11. maj 2023 kl. 16-18 med efterfølgende ekskursion.

Møde i Grønt Råd

3. november 2022

Klimaplanen

v. Camilla Lønborg-Jensen, Klimaenheden

Fem centrale klimamaer

90% CO2-reduktion i 2030 samt klimaneutralitet og klimarobusthed senest i 2050

Grøn energi

Udbrede fjernvarme
Reducere energiforbrug
Etablere CO2-fangst og lagring

Fjernvarme-udbygningsplan og Energihandlingsplan

Bæredygtig mobilitet

Fremme elbilisme
Styrke cyklisme
Udbrede delebilisme
Omstille kollektiv transport
Omstille komm kørsel

Opgaveudvalg
Fremtidens Transport

Cirkulær økonomi

Styrke klimaansvarlig adfærd
Grøn erhvervsudvikling
Se affald som ressource
Bæredygtige bygninger udvikling
Bæredygtige indkøb

Affaldsplan, Udbuds- og indkøbspolitik

Bæredygtig dannelse

Børne- og skoleområdet
Kultur- og fritidsliv
Ledelse af bæredygtig udvikling

Opgaveudvalg FN's verdensmål i Gentofte

Klimatilpasning og natur

Separere regn- og spildevand
Sikre kysten mod stormflod
Øge natur og biodiversitet

Spildevandsplan og Grøn Strukturplan

Bæredygtigt byliv – igangværende aktiviteter

v. Karen Stevnbak, Grøn Guide

❖ **Danmarks Mindste
Forsamlingshus**

❖ **Skovshoved Havhave,
besøg fra gymnasier**

❖ **Gentofte's Vild Have
Ambassadører**

Gentofte Kommune

Vangede Biblioteks have

- Et samarbejde mellem Bibliotekerne, Vangedes Venner og Grøn Guide Gentofte

Her gror vi-puljen Pulje under Nordea Fonden

50 mio. kr. til flere gode liv i byerne

Med Her gror vi-puljen støtter Nordea-fonden borgerdrevne initiativer, som skaber flere grønne åndehuller og styrker fællesskabet i byen.

Initiativerne skal komme mange til gode, indeholde udendørs aktiviteter og bidrage til grønne og blå samlingssteder i byerne.

- Maglegårdstrekanten, ansøgning fra Park og Vej og Maglegårdsskolen "Fra grønt område til eldorado af biodiversitet og smukke blomster til gavn for insekter, elever og borgere"
- Tjørnegårdsskolen, skolehave og biodiversitetsprojekt på skolens område
- Borgergruppen "Bæredygtigt Byliv i Jægersborg" biodiversitetsprojekt om Ibstrup Torv og de omkring liggende grønne områder
- Vild natur og genbrug i boligforeninger - forslag til projekt støttet af bl.a. Nordea-Fonden, v. Jacob Munk DN Gentofte

Temadrøftelse – tiltag under Klimahandleplan for natur og biodiversitet

v. Liselotte Ludvigsen, Natur og Miljø

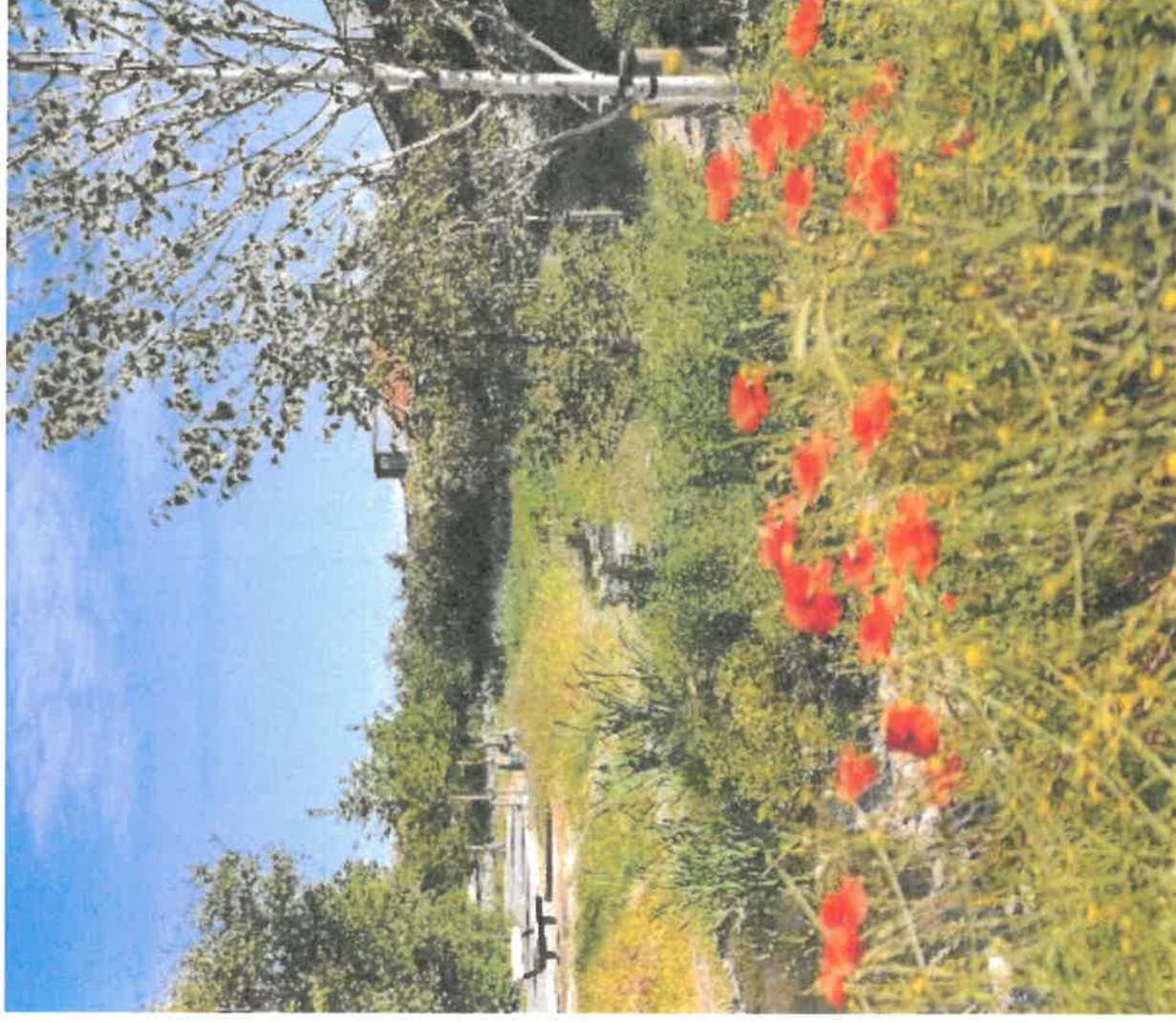
Temadrøftelse - handleplan for natur og biodiversitet

- Præsentation og drøftelse af udvalgte konkrete tiltag på natur og biodiversitets området på et tidligt stade
- Mål at få indspil, idéer og gode råd fra Grønt Råds medlemmer til den videre konkretisering og udmøntning
- Projekttiltag vil blive fulgt på Grønt Råd møder i takt med de finder form og udmøntes – resultater vil blive fremlagt

Klimaplanens mål om natur og biodiversitet

- I 2025 er 5 naturforbedrende projekter, der viser potentialer for biodiversitet på kommunens grønne arealer, igangsat, for at skabe flere levesteder for den hjemmehørende flora og fauna
- I 2025 er 20 inspirerende naturprojekter, der er forankret hos borgere, virksomheder eller kommunen, formidlet, for at beskytte de truede arter og styrke den biologiske mangfoldighed

Klimahandleplan for natur og biodiversitet

Klimaplanen skal styrke sammenhængen i de allerede eksisterende naturområder og udvikle naturpotentialiet ved at skabe flere og mere sammenhængende levesteder for insekter, padder og dyreliv i tæt samarbejde med byens borgere.

Tiltag:

- Begrønning af Gentofte Kommune
- Udpegning af bevaringsværdige træer
- Vidensopbygning
- Bæredygtig drift og udvikling
- Konkrete naturprojekter
- Fokus på villahaverne
- Natur og biodiversitet ved de kommunale ejendomme
- Involvering af interessenter samt formidling

Tiltag til drøftelse i dag

Vidensopbygning

- Kortlægning af arter
- Kortlægning af mulighed for genåbning af rørlagte vandløb
- Baseline undersøgelser af naturtilstanden
Hvordan griber vi bedst opgaverne an?

Bæredygtig drift og udvikling

- Drift af kommunens arealer/skråninger/kommunale ejendomme
- Naturpleje og bæredygtig drift
- Håndtering af regnvand lokalt
Hvordan gør vi det bedst?

Begrønning af Gentofte Kommune

- Indledende analyse af potentialet for begrønning
Hvad er næste step og hvordan involverer vi borgerne?

Program:

- Kort intro af de 7 tiltag i plenum
- Noter jeres eventuelle spørgsmål og bring dem ned på standen
- Drøftelse ved standene (30 minutter) – man roterer ved standene efter interesse (ingen tvang 😊)
- Tovholdere noterer input
- Opsamling ved standene (10 min) – opsummering af input

GIS kortlægning af arter

v. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø

Kendskab til arters tilstedeværelse

For at kunne understøtte de naturmæssige værdier og artsvariationen i Gentofte Kommune, er det nødvendigt med et kendskab til arters tilstedeværelse.

Muligheder:

- Indtænke forvaltning til gavn for arter ind i planlægningen og driften af kommunale arealer og grønne områder
- Overveje om der skal udvælges fokusarter for hvert enkelt grønne område?
- Understøtte artsvariation
- Sikre beskyttede arter
- Begrænse invasive arter
- Øge og forbedre levesteder til det enkelte områdes arter
- Øget sammenhæng og passagemulighed for konkrete arter

Kortlægning af mulighed for genåbning af rørlagte vandløb

v. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø

Kortlægning af historiske vandløb og deres potentiale for genåbning

Denne kortlægning skal fungere som det indledende arbejde i afdækningen af hvilke potentialer, der findes i Gentofte Kommune for om muligt at genåbne eller restaurere vandløb.

Historisk

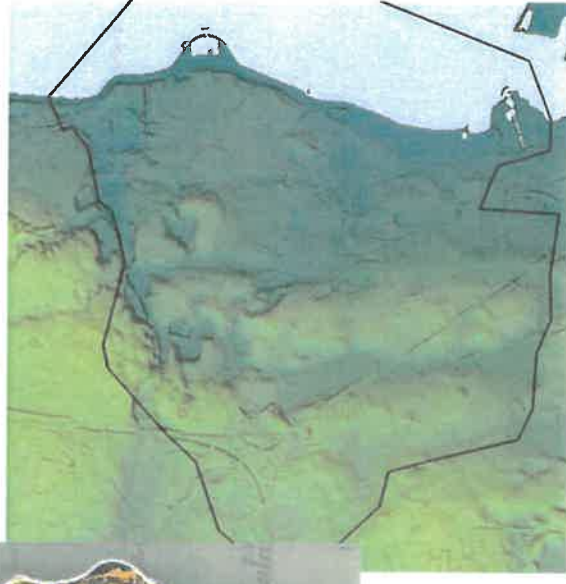
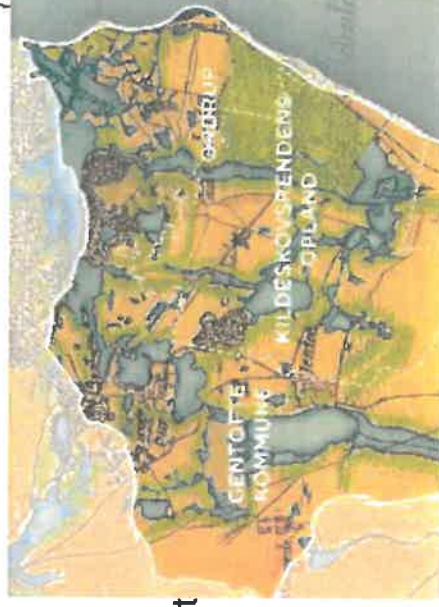
- Mange vandløb og meget overfladevand

Udvikling:

- Mange vandløb er ændret, fyldt op eller rørlagt

Potentiale:

- Genåbning og restaurering af vandløb
- Klimatilpasning og afledning af vand
- Indgå i fremtidens separat kloakering
- Understøtte biodiversitetens bevægelse og sammenhæng mellem grønne områder

Baseline undersøgelser af naturtilstanden

v. Karen Stevnbak, Grøn Guide

Baseline undersøgelser af naturtilstanden

Undersøgelse af om biodiversitetsprojekter har den ønskede effekt

- Nulpunktundersøgelse inden projekt-opstart
- Kan ske v.h.a. bioblitz eller andre borgerrettede events eller ved udbredelse af App baserede undersøgelser i en begrænset periode!

Involvering af frivillige borger og foreninger i disse undersøgelser har flere positive effekter:

- lokale ambassadører for projekterne, der kan formidle om projektet og kan følge med i udviklingen af områderne løbende.
- Flere hænder og øjne til at udfører undersøgelserne
- Større synlighed i lokalbefolkningen!

Drift af kommunens arealer

v. Søren Bang-Achton, Gentofte Ejendomme

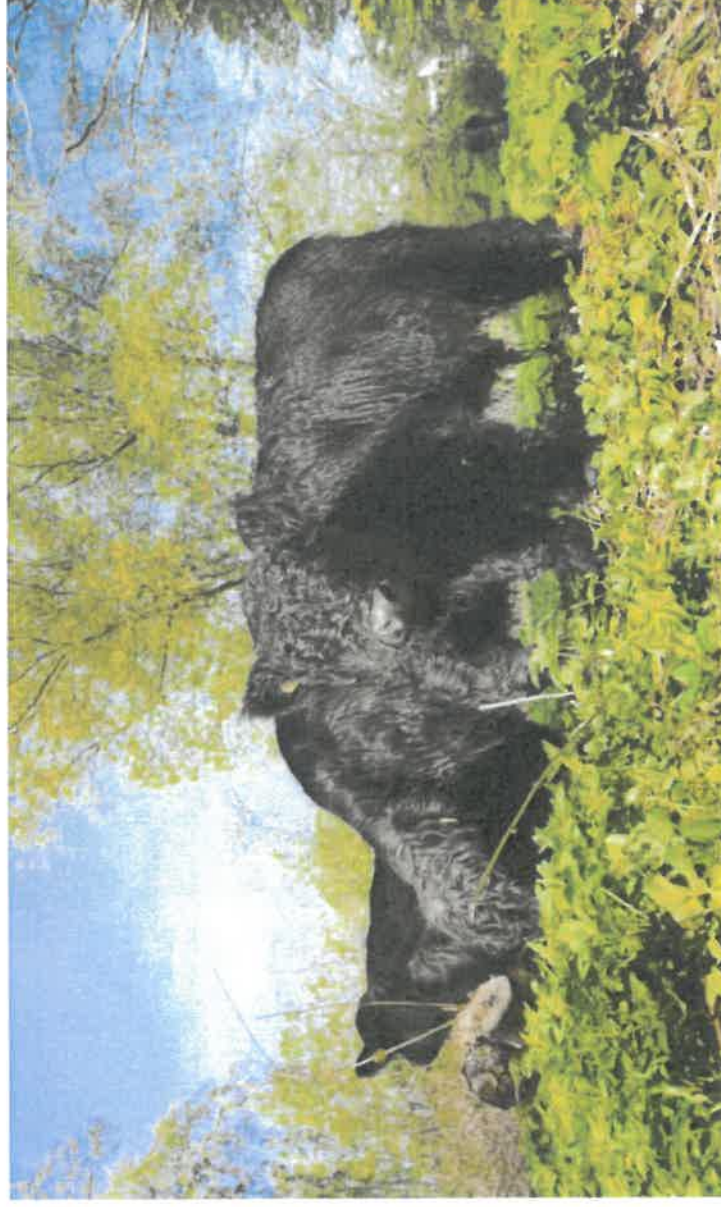
Naturpleje og bæredygtig drift

v. Martin Andersen, Park og Vej
Karen Stevnbak, Grøn Guide

Naturpleje med kvæg i sommerperioden!

- Naturplejen er et samarbejde mellem Gentofte Kommune og frivillige borgere
- Foreningen Gentofte Kvæggræsserlaug(Genko) har mere end 100 medlemmer og 6 Galloway kalve på engene ved Gentofte Sø og Ermelunden
- Foreningen vil evt. gerne have flere underafdelinger, men nye områder med kvæg kræver: Flere medlemmer, flere ansvarlige, dagligt tilsyn, afgang af kød, hegn og vand, min. 6 hektar=3 kvæg! Altså et stort arbejde!

Naturpleje med høslæt

- Høslæt på engen ved Gentofte Sø sker en gang om året, tidligere i juni, nu flyttet til august
- I år var 16. gang og vi mødes ca. 40 frivillige, organiseret af DN, DOF, Grøn Guide Gentofte og GK
- Naturpleje med høslæt er velegnet til mindre områder og er ikke så krævende som med kvæg!

Græsarealer i Gentofte

Græsarealer i Gentofte (offentlige)

Beplantning	Sum of Area()
BP - Brugsplæne	172.984,37
E - Eng	45.290,88
FG - Fælledgræs	16.359,63
GF - Græsflade	16.571,28
GF+BT - Græsflade og Busket	746,8208
L - Lund	3.395,81
NG1 - Naturgræs 1	59.515,12
NG2 - Naturgræs 2	33.269,27
NG3 - Naturgræs 3	26.426,14
I alt	374.559,31

Biodiversitet og biomasse

- Fremtidige tilstandskrav
- Co2 nedbringelse i driften
- Biomasse
- Hvad ser I?

Hvad er biomasse

Biomassen skabes ved forøgelse af plantemasse over tid. Det vil sige alt der vokser og omsætter uorganisk stof til organisk stof. Fotosyntesen er det største led i den primære produktion, den omdanner kulstoffer som CO₂ – og salte som nitrat til organisk stof i form af plantemasse.

Biomasse som slutprodukt er tørvægten af den totale mængde levende organismer på et areal.

Håndtering af regnvand lokalt

v. Mads Høhne Kromann, Natur og Miljø

❖ Lokal håndtering af regnvand

Seperatkloakeringen fjerner alle overløb med iblandet spildevand til vandløb, søer og moser.

Regnvandet skal stadig enten håndteres lokalt eller føres til Øresund, hvilket betyder flere og større ledninger og tunneler.

Det er ikke enten eller, men både og...

Vi vil håndtere regnvandet lokalt, hvor det kan gavn med mere regnvand.

Vi sørger for at regnvandet er renset.

❖ Hvorfor lokale løsninger?

- Naturlig hydrologi
  - En større og større del af kommunens areal får fast belægning
  - Mere og mere vand ledes væk fra det naturlige vandkredsløb
- Vandløb, søer og moser er kraftigt påvirkede og regulerede
  - Vandområdernes reelle oplande bliver mindre og mindre pga. øget befæstelse
  - Vandstanden kan derfor ikke variere naturligt
  - Sommertørke fortrænger mosevegetationen og omsætter tørvelaget
  - En total frakobling vil forværre udtørringen

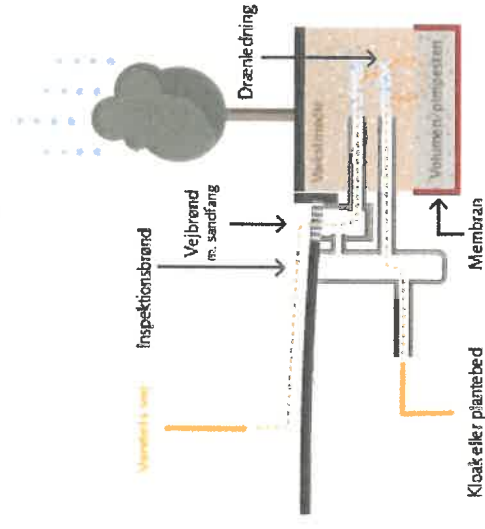
- CO2 – aftrykket fra en lokal overfladeløsning er ca. 8 gange mindre end en traditionel tilsvarende rørledning.

- OBS
  - Tætning af ledninger kan have betydning for grundvandsspejlet
  - Større nedbørmængder kan også påvirke grundvandsspejlet

❖ Ny muligheder

- Indledende rapporter sandsynliggør, at nogle vandområder kan have gavn af tilført vand. For andre vurderes tilførsel af vand ikke at have hverken positiv eller negativ betydning for naturtilstanden.
- Selvom vandet ikke længere indeholder spildevand, kan der stadig være uønskede stoffer, bl.a. tungmetaller, næringsstoffer og oliestoffer/PAH'er.
- Rensning vil derfor skulle tænkes ind i løsningerne.
F.eks.
  - Våde bassiner/regnvandssøer
  - Vejbede, render og grøfter
  - Mekanisk filtrering (flere forskellige løsninger)

Begrønning af veje og pladser

v. Jakob Zabel, Park og vej

Resultat af Niras' analyse af potentialer for begrønning:

<https://gentofte.viewer.dkplan.niras.dk/DXplan/DKplan.aspx?PlanId=138>

Mette Sønderby

Fra: DN Gentofte <gentofte@dn.dk>
Sendt: 2. november 2022 14:34
Til: Liselotte Krakau Ludvigsen (lkl); Karen Riis Kjølbye (krk); Jesper Bache Marcus (JCM); Malene Brandt (MBRD); Michael Holst (miho); Karen Stevnbak Andersen (KTA); leif.erritsoe.nielsen@mail.dk; Christian.loevdal@privat.dk; helle@gsnyt.dk; gerdarump@mail.dk; Britta Andersen; Flemming Noes-Rasmussen; formand@lokalhistoriegentofte.dk; hanne.merete@post.tele.dk; sbh@nst.dk; bjn@slke.dk; Blomster.tind@gmail.com; vibeke.preisler@gmail.com; slk@slks.dk; Martin.dahl@email.dk; roger.christensen1@gmail.com; kirsten18@hotmail.dk; Vibeke Preisler; rma@lawmorecph.dk; Michel Christian Amsen; Tanguy Laviolette; Bjarne Nørgaard; jm@sektor.dk; malene@malenebrandt.dk; helle@harremoes.dk; hharremoes@gmail.com; Camilla Lønborg-Jensen (ILR); Mads Høhne Kromann (mahk); Thomas Vikstrøm; Ulrik Hesse; heibak@mail.dk; tstrobech@hotmail.com; mortensj@outlook.dk; T&M Afdelingschefer - Distributionsliste; Jakob Carlé Zabel (JCZA); Søren Bang-Achton (BACH); Lea Brinkkjær Estø (LEBE); Martin Nicolas Andersen (mand); Søren Freil (SNF)
Cc: Mette Sønderby; ulrikreeh@gmail.com
Emne: SV: Dagsorden til møde i Grønt Råd d. 3. november 2022
Vedhæftede filer: Klima og Natur i Gentofte .pdf; DN om vilde boligområder.pdf

Kære Mødedeltagerne i Grønt Råd

Til jeres orientering sendes hermed skriftlige oplæg til vores input på mødet 3.11.22:

Til punkt 4: Forslag fra DN: Vild natur og genbrug i boligforeninger – er vedlagt en præsentation af ”DN om vilde boligområder”

Til punkt 5: Temadrøftelse: Klimahandleplan for natur og biodiversitet er vedlagt DN’s forslag til ”klima og Natur i Gentofte”

Venlig hilsen

Jacob Munk

Formand Gentofte Afdeling

Danmarks Naturfredningsforening

Mobil: +4526343610

E-mail: Gentofte@dn.dk

**Danmarks
Naturfredningsforening**

Fra: Liselotte Krakau Ludvigsen (lkl) <lkl@gentofte.dk>

Sendt: 27. oktober 2022 15:25

Til: Karen Riis Kjølbye (krk) <KRK@Gentofte.dk>; Jesper Bache Marcus (JCM) <jcm@gentofte.dk>; Malene Brandt (MBRD) <mbrd@gentofte.dk>; DN Gentofte <gentofte@dn.dk>; Michael Holst (miho) <miho@Gentofte.dk>; Karen Stevnbak Andersen (KTA) <kta@gentofte.dk>; leif.erritsoe.nielsen@mail.dk; Christian.loevdal@privat.dk; helle@gsnyt.dk; gerdarump@mail.dk; Britta Andersen <brosea@mail.dk>; Flemming Noes-Rasmussen

<noes_rasmussen@hotmail.com>; formand@lokalhistoriegentofte.dk; hanne.merete@post.tele.dk; sbh@nst.dk; bjn@slke.dk; Blomster.tind@gmail.com; vibeke.preisler@gmail.com; slk@slks.dk <IMCEAINVALID-slk+40slks+2Edk@gentofte.dk>; Martin.dahl@email.dk; roger.christensen1@gmail.com; kirsten18@hotmail.dk; Vibeke Preisler <Vibeke.Preisler@SKTST.DK>; rma@lawmorecph.dk; Michel Christian Amsen <cma@slks.dk>; Tanguy Laviolette <tla@slks.dk>; Bjarne Nørgaard <bjn@slks.dk>; jm@sektor.dk; malene@malenebrandt.dk; helle@harremoes.dk; hharremoes@gmail.com; Camilla Lønborg-Jensen (ILR) <ilr@gentofte.dk>; Mads Høhne Kromann (mahk) <MAHK@gentofte.dk>; Thomas Vikstrøm <thomas.vikstroem@dof.dk>; Ulrik Hesse <ulrikhesse@gmail.com>; heibak@mail.dk; tstrobech@hotmail.com; mortensj@outlook.dk; T&M Afdelingschefer - Distributionsliste <TogM-Afdelingschefer-Distributionsliste@Gentofte.dk>; Jakob Carlé Zabel (JCZA) <JCZA@gentofte.dk>; Søren Bang-Achton (BACH) <bach@gentofte.dk>; Lea Brinkkjær Estø (LEBE) <lebe@gentofte.dk>; Martin Nicolas Andersen (mand) <mand@Gentofte.dk>; Søren Freil (SNF) <snf@gentofte.dk>
Cc: Mette Sønderby <mesd@Gentofte.dk>
Emne: Dagsorden til møde i Grønt Råd d. 3. november 2022

Kære alle

Vedhæftet fremsendes dagsorden til mødet i Grønt Råd den 3. november 2022 kl. 16.00 i mødelokale B, Gentofte Rådhus.

Med venlig hilsen

Liselotte Ludvigsen

Afdelingsleder, Natur og Miljø

Gentofte Rådhus | Natur og Miljø
Bernstorffsvej 161 | 2920 Charlottenlund
Dir.: 30 59 26 77 | Afd.: 39 98 85 75

Afdelings e-mail: miljoe@gentofte.dk

Sikker e-mail: gentofte@gentofte.dk

Sådan behandler vi dine oplysninger

Når Gentofte Kommune behandler personoplysninger om dig, sørger vi for, at oplysningerne behandles i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens krav. Læs om kommunens behandling af personoplysninger og dine rettigheder her: <http://www.gentofte.dk/Databeskyttelse>

Betjen dig selv på [Genvej](#) via computer eller smartphone

[Chat](#) med Borgerservice i rådhusets åbningstid

Find information på www.gentofte.dk

Fra: Mette Sønderby <mesd@Gentofte.dk>

Sendt: 12. oktober 2022 08:31

Til: Karen Riis Kjølbye (krk) <KRK@Gentofte.dk>; Jesper Bache Marcus (JCM) <jcm@gentofte.dk>; Malene Brandt (MBRD) <mbrd@gentofte.dk>; Liselotte Krakau Ludvigsen (lkl) <lkl@gentofte.dk>; gentofte@dn.dk; Michael Holst (miho) <miho@Gentofte.dk>; Karen Stevnbak Andersen (KTA) <kta@gentofte.dk>; leif.erritsoe.nielsen@mail.dk; Christian.loevdal@privat.dk; helle@gsnyt.dk; gerdarump@mail.dk; Britta Andersen <brosea@mail.dk>; Flemming Noes-Rasmussen <noes_rasmussen@hotmail.com>; formand@lokalhistoriegentofte.dk; hanne.merete@post.tele.dk; sbh@nst.dk; bjn@slke.dk; Blomster.tind@gmail.com; vibeke.preisler@gmail.com; slk@slks.dk; Martin.dahl@email.dk; roger.christensen1@gmail.com; kirsten18@hotmail.dk; Vibeke Preisler

<Vibeke.Preisler@SKTST.DK>; rma@lawmorecph.dk; Michel Christian Amsen <cma@slks.dk>; Tanguy Laviolette <tla@slks.dk>; Bjarne Nørgaard <bjn@slks.dk>; jm@sektor.dk; malene@malenebrandt.dk; helle@harremoes.dk; hharremoes@gmail.com; Camilla Lønborg-Jensen (ILR) <ilr@gentofte.dk>; Mads Høhne Kromann (mahk) <MAHK@gentofte.dk>; Thomas Vikstrøm <thomas.vikstroem@dof.dk>; Ulrik Hesse <ulrikhesse@gmail.com>; heibak@mail.dk; tstrobech@hotmail.com; mortensj@outlook.dk; T&M Afdelingschefer - Distributionsliste <TogM-Afdelingschefer-Distributionsliste@Gentofte.dk>; Jakob Carlé Zabel (JCZA) <JCZA@gentofte.dk>; Søren Bang-Achton (BACH) <bach@gentofte.dk>; Lea Brinkkjær Estø (LEBE) <lebe@gentofte.dk>

Emne: Møde i Grønt Råd

Kære alle

Hermed en reminder om, at næste møde i Grønt Råd afholdes:

Torsdag den 3. november 2022 kl. 16.00 – 18.00
I mødelokale B på Gentofte Rådhus

Forslag og input til dagsordenens temaer og emner – med uddybning i 3-4 linjer - bedes fremsendt til undertegnede (mesd@gentofte.dk) på mail senest mandag d. 24. oktober 2022.

Som tidligere aftalt vil der på dagsorden være det faste punkt "Bæredygtigt Byliv", hvor I kan komme med idéer og forslag til konkrete projekter, som vi kan drøfte på mødet.

Herudover har vi planlagt at sætte tid af til drøftelse af konkrete fremtidige aktiviteter under klimahandleplanen for klimarobusthed med særligt fokus på natur og biodiversitet.

Endelig vil vi afsætte max. ca. 15 minutter til orientering fra foreninger og fra kommunen, hvor man kan komme med forslag hertil.

Med venlig hilsen

Mette Sønderby
Chefsekretær

Gentofte Kommune

Borgmestersekretariatet
Bernstorffsvej 161, 2920 Charlottenlund
2920 Charlottenlund

Telefon (Direkte): 39 98 00 11
Mobil 3054 1839
mail: mesd@gentofte.dk

Opsamling fra standene – input fra Grønt Råds medlemmer

GIS kortlægning af arter v. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø

Det blev anbefalet at bruge data, der allerede findes i f.eks. arter.dk. Herudover kan suppleres med at udarbejde en baseline ved at besigtige og artsregistrere arealer et par gange årligt eller over flere år, på forskellige tider af året. Til den fysiske besigtigelse og registrering vurderes en bioblitz ikke at være tilstrækkeligt. Brug gerne frivillige fagfolk til registreringer. DOF og Dansk botanisk forening kan muligvis være behjælpelige med at finde en gruppe af frivillige eksperter.

Kirsten Tind pegede på, at botanikken siger meget om naturtilstanden, og hun tilbød, at hun godt kan bidrage med løbende at registrere arter på et givet areal igennem et år. Endvidere henviste hun til brug af App'en Flora.

Derudover anbefales brug af Arter.dk til bioblitz, artssøgning mv., da denne samler artsfund fra de fleste artsdatabaser.

Både i arter.dk og Naturbasen kan man lave opslag i organisations-grupper og dermed gøre opmærksom på projektet og artsfund formål.

Kortlægning af mulighed for genåbning af rørlagte vandløb v. Lea Brinkkjær Estø, Natur og Miljø

Det blev anbefalet at tage afsæt i viden beskrevet i bogen "Vand finder vej – historien om vandløbene i Gentoft Sogn" af Gotfredsen, L. 1977 ([Køb Vand finder vej - historien om vandløbene i Gentoft Sogn af Gotfredsen, L. Skoleinspektør, red Udgivet 1977 - 948831 \(bogtorvet.net\)](#))

Der var forslag om genåbning af:

- Bernstorffs renden
- Vangede renden (fra Nymosen)
- Gentoft renden (ved Gentoft Sø, under motorvejen) – p.t. er der spærret for dyrs passage
- Hvidørebækken ved Ermelundsvej (f.eks. åbning i den ene side af vejen)
- Render/kanaler i Charlottenlund skov, bl.a. parallelt med Jægersborg Allé
- Kilde ved Vidarskolen

Der er særligt potentiale for at genåbne tidligere vandveje fra Gentoft Sø til Søndersø til Hundesømosen og til Ermelunden.

Der blev givet tip om, at Flemming Noes Rasmussen fra Lokalhistorisk Forening (eller Lokalhistorisk arkiv) godt kunne godt ligge inde med gamle kort, hvorfra man kunne se historiske vandløb.

På weblager kan man fremsøge oplysninger på matrikel niveau, og her kan der også være mulighed for at finde noget om gamle vandløb mv.

Baseline undersøgelser af naturtilstanden v. Karen Stevnbak, Grøn Guide

Som beskrevet under det foregående punkt "GIS kortlægning af arter" er det vurderet, at bioblitz ikke er en oplagt løsning til baseline undersøgelser. Også fordi baseline typisk laves indledningsvist på områder uden den store naturværdi, hvilket vil gøre en bioblitz relativt kedsommelig.

Det blev anbefalet, at vi, som beskrevet i det tidligere punkt, bruger frivillige eksperter til at lave nogle undersøgelser et par gange hen over året.

Og evt. i den sammenhæng afholder et offentligt arrangement, hvor man inviterer nogle få eksperter og folk fra nærområdet til at lære at bruge arter.dk.

Drift af kommunens arealer/skråninger/ejendomme v. Søren Bang-Achton, Gentofte Ejendomme

Der blev diskuteret brugen af kunst- og hybridgræs i daginstitutionerne (som bl.a. faldunderlag på legepladser). Grønne tage vil kunne bidrage med begrønning i daginstitutioner, hvor der er høj slitage på beplantning i børnehøjde.

Derudover blev det drøftet, hvordan man kan udforme vild natur og biodiversitet på en æstetisk måde, så det passer ind i bybilledet. Samt hvordan man kan bibeholde gamle træer med højt biodiversitetspotentiale (i stedet for at fælde dem) under deres naturlige nedbrydning, der naturligt medfører en øget risiko for person og materielskade.

Naturpleje og bæredygtig drift af grønne arealer v. Martin Andersen, Park og Vej og Karen Stevnbak, Grøn Guide

Der kom flere gode input til alternativ udnyttelse af kommunens offentlige græsarealer ved bl.a. udplantning af hjemmehørende frugttræer og buske. Der blev peget på helt specifikke områder for sådanne tiltag. Ligeledes blev der peget på arealer, der med fordel kunne udlægges til eng.

Der blev opfordret til at teste noget af og gøre sig sine erfaringer.

Der blev også fremsat ønsker omkring mere vild natur og områder med skovbeplantning.

Der ønskes flere levende hegn langs cykelstier, gerne noget der adskiller cykelstien fra den tunge trafik.

Kunne man lade afklip mm. blive på arealerne til kompostering, fremfor at borttransportere det og derved nedbringe CO2 udslip?

I forhold til kvæggræsning som naturpleje kom der forslag om at undersøge muligheden for at starte et nyt kvæggræsningslaug op under den nuværende forening Genko.dk på Bregnegårdssletten i samarbejde med Danmarks Mindste Forsamlingshus, der har til huse ganske tæt på sletten.

Lokal håndtering af regnvand v. Mads Høhne Kromann, Natur og Miljø

Der kom forslag om regnvandshåndtering på arealer for enden af Ericavej, ved Rørsøvej og Forstbotanisk have. Dertil blev det foreslået at se på, hvordan vådområder på både private og offentlige arealer kan indgå som arealer til forsinkelse af regnvand. For eksempel ved at sløjfe dræn.

Begrønning af veje og pladser og borgerinddragelse v. Jakob Zabel, Park og Vej

Der kom anbefalinger til, at kommunen bør lave visuelle tiltag på lokaliteter, hvor der skal ske begrønning og hvor vi påbegynder inddragelse af lokale borgere. Der er bekymring for om infobreve og annoncering i diverse medier vil blive bemærket tilstrækkeligt af borgerne. De visuelle tiltag kan foregå i form af opstilling af testmiljøer, som fx plantekummer, skilte, o.l., der inviterer til "vejhjørnemøder" i et kortvarigt tidsrum fx en sen eftermiddag/aften. Der er vigtigt, at vi er synlige og signalerer, at kommunen er der til at møde borgerne.

Der blev stillet et ønske om, at der ved eventuel borgerinvolvering i drift og pleje af vejbede skal udarbejdes samarbejdsaftaler med beskrivelse af ansvar og roller. Særligt kan der opstå forskellige forventninger til artsvalg, plejeniveau mv. Det skal særligt overvejes, hvilke fordele og ulemper, der er ved at overlade drift og pleje af offentlige arealer til en borger/borgergruppe.

Der kan med fordel iværksættes en større kampagne, der informerer bredt om de kommende begrønningstiltag i kommunen. Derefter kan der tages kontakt til beboerforeninger, grundejerforeninger eller vejlaug på de enkelte lokaliteter, hvor der ønskes iværksat begrønningstiltag.

Debat på Grønt Råds møde 3. nov. 2022 om Gentofte Kommunes Klimaplan 2050 Danmarks Naturfredningsforenings forslag til "natur og biodiversitet"

- Kommunens naturpolitik bør omfatte konkrete mål for bevarelse og udvikling af biodiversiteten i grønne og blå områder. Kommunernes naturpolitik bør opdateres mindst hvert fjerde år.
- Styrke genopretningsindsatser, der forbedrer naturkvaliteten i byens ferske vande, dvs. søer, åer og vandløb.
- Den naturnære drift skal sikre bevarelsen og forbedret biodiversitet på offentlige grønne arealer, såsom parker, kirkegårde, søer, åer, gamle træer og grønne hække
- Kommuneplan bør fastlægge krav om begrønningsprocent, så der i lokalplaner kan planlægges med biodiversitet som en del af formålet.
- Kommunen bør udarbejde en træpolitik, som opstiller rammer i kommuneplanen og i lokalplaner for bevarelse af eksisterende træer af en vis alder og størrelse samt krav om erstatning og nyplantning, hvis træer fældes eller skades.
- Kommunen afsætter ressourcer til grønne partnerskaber og aktiv borgerinddragelse for at skabe mere og bedre natur på private arealer.
- Kommunen bør have en digital indgang for borgere, virksomheder og boligforeninger med konkrete anbefalinger til grønne tiltag i haver og åbne arealer.
- Kommunen bør sammen med grundejerforeninger lave kampagner, der opfordrer borgere til ikke at bruge gift i private haver; og opfordre grundejere til at anvende levende hegn fremfor plankeværker, metalhegn og faste belægnings i og omkring haver.

Vilde boligområder i Gentofte

Danmarks Naturfredningsforening (DN) i Gentofte arbejder for øget biodiversitet med mere plads til naturen.

Gentofte Kommune er en fuldudbygget kommune. Derfor har DN særlig opmærksomhed på at bevare naturarealerne og skabe endnu mere plads til dyr og hjemmehørende plantearter, dér hvor det er muligt.

Flere boligselskaber rundt omkring i landet er i gang med at ændre de åbne græsklædte arealer ved at mindske afstanden mellem egnede levesteder for fx sommerfugle, svaler, mursejlere, flagermus og bier. Det er vores håb, at flere boligselskaber i Gentofte også vil være med til at øge Danmarks biodiversitet.

Nordre Munkegård

Ørnegårdsvej

KAB – Mosegårdsparken

Boligforeninger kan gøre en forskel for planter og dyr ved at give mere plads til vild natur.

Boligforeninger varierer i størrelse, placering, særpræg, interesser og erfaringer. Det gælder også for de grønne fællesarealer, der er forskellige i terræn, jordbund, sol/ skyggeforhold og beplantning.

Drøftelser med Gentoftes boligforeninger skal derfor tage udgangspunkt i, hvad der giver mening for den enkelte afdeling, og hvordan de grønne områder kan være til størst mulig glæde for dyr, planter og mennesker.

DAB- Nymosehuse.

Lejerbo – Tværbommen

Skjoldagervej

DN Gentofte ønsker at undersøge mulighederne for at gennemføre "[Her gror vi-projekt](#)" i et eller flere boligområder i kommunen.

DN Gentofte har kontaktet boligforeninger med en opfordring til at drøfte projektidéen med os.

Grønt Råds organisationer og kommunen opfordres til at bistå med kontakt til relevante organisationer, så vi kan få gennemført et grønt bæredygtigt grønt projekt i mindst ét større boligområde i Gentofte.

Kilde: Vilde Boligområder, Almennet 2022